

Vester Skerninge Friskole

Dannelse med appetit på liv og læring

Skolelederens beretning til generalforsamlingen 16. juni 2020

Vester Skerninge Friskole er, som vi alle ved, et 155 år gammelt skolefællesskab, bestående af de forældre, der gennem disse mange generationer har valgt netop denne skole som deres. Vi laver skole gennem det grundtvig-koldske skole- og børnesyn og kalder det "Dannelse – med appetit på liv og læring".

I talende stund har ca. 150 familier således valgt at have deres børn og unge på Vester Skerninge Friskole, hvilket betyder, at der er 233 elever i skoledelen og 19 i Koloritten. I den praktiske udførelse er derfor vi 33 ansatte, der som lærere, pædagoger, administration, pedeller, rengøring og ledelse arbejder med gennemførelsen og videreudviklingen af de visioner, som vi sammen stiller op foran os.

I parentes bemærket kan jeg nævne, at vi på vores ventelister finder 94 elever til nuværende klasser og 216 til de kommende års bh. klasser, så meget kunne tyde på, at de 155 år blot er en spæd start.

Hver af de 600 frie grundskoler i Danmark har deres egne veje, visioner og deres egne måder at drive skole på, og et særligt kendetegn for Vester Skerninge Friskole er i mine øjne, at vi med historiske briller ikke laver REVOLUTIONER, men EVOLUTIONER. Vi stoler således på, at vi står på noget sundt og noget robust, men har også en grundlæggende erkendelse af, at skolens relevans bygger på en vågenhed og nysgerrighed på den løbende forandring, der dels sker i vores samtid og omverden og dels i vores eget syn på DANNEELSE I DET 21. ÅRHUNDREDE.

Skåret helt ind til benet skal vi altså lave DEN BEDSTE SKOLE, VI SAMMEN KAN FINDE PÅ.

Det forgangne år har således sine områder, hvor vi har kløet os i nakken og fundet på, og jeg vil her i ledelsesberetningen fremhæve følgende:

Dobbelte klasselærere

For at styrke samarbejdet omkring den enkelte elev og klassefællesskabet generelt har næsten alle klasserne fra dette skoleår haft dobbelte klasselærere.

Det har betydet, at 2 lærere eller pædagoger har kunnet have et tæt kollegialt samarbejde med ikke blot hinanden, men også med forældrene, og alt tyder på, at dette tiltag er kommet for at blive.

Håndværksfagene

Igennem flere år har vi haft en stigende dobbeltudfordring. Børn og unges generelle evner til at arbejde med deres hænder er gennem den seneste generation faldet dramatisk – ikke blot her på skolen, men i de vestlige samfund generelt. Det har gjort, at mange går ud af skolen uden - lidt for firkantet sagt – at kunne skrue en skue i, kunne spejle et æg eller kunne lappe en cykel, og samtidigt oplever vi, at flere af vores tidligere elever starter op på en gymnasial

uddannelse, hvorefter de vælger om og skifter til en erhvervsuddannelse eller en kombineret uddannelse som EUX.

Derfor er det glædeligt, at vi nu gennem et massivt løft af timerne i Allehåndefagene på mellemtrinnet og gennem Linjefagene i overbygningen kan arbejde på at give ikke blot nogle gode og relevante livsfærdigheder med i rygsækken, men forhåbentlig også kan være med at åbne op for et bredere syn på de unges fremtidige valgmuligheder.

Et af de udviklingsområder, som Erla nævnte, har netop til opgave over de næste år at tænke disse praktiske og musiske fag ind i en samlet skoletænkning gennem alle trin – herunder også at finde på en passende navn til fagområderne.

Klubben

Som nævnt af Erla/Esben åbnede Klubben for mellemtrinsbørnene også sidste sommer, efter et flot forarbejde af Forældrerådet og med forældrearbejde sidste forår.

2 gange om ugen efter skoletid kan mellemtrinsbørn møde hinanden og lave skærmfrie aktiviteter, der har en lidt anden karakter end ikke blot i skoletiden, men også derhjemme.

Vi var selvfølgelig spændte på, hvor stort fremmøde, klubben kunne trække, men det viste sig at være helt passende. Ca. 35 fra primært 4. og 5. klasse har i år været tilmeldt, og selv om det ikke her i foråret lykkede at introducere Klubben til nuværende 3. klasse, så er det lykkedes Pernille og Folmer at skabe en ramme og et indhold, som nok skal opleves relevant for mellemtrinnet næste år.

Vi ser frem til tilmeldinger for næste år, men føler os ret sikre på, at der stadig vil være tilstrækkelig tilmeldinger til, at klubben kan fortsætte.

Koloritten

Med lidt forsinkelse åbnede Koloritten 20. april for de børn, der skal gå i børnehaveklassen efter sommerferien.

Noget usædvanligt løb vi tør for piger på ventelisten, således at vi lod nogle pladser stå åbne. Derfor er der startet 17 børn op nu og 2 støder til efter sommerferien.

Valget om at lave en forårs-SFO er ikke groet i vores egen baghave, men et resultat af et politisk valg i Svendborg Kommune, men det har alligevel været en interessant proces at tænke disse 3 ekstra måneder ind i vores friskolekontekst.

Vi har således valgt at kalde det "Et børnehaveliv i en skoleramme".

Målet er således, at børnene gennem skolens rytmer lærer hinanden og skolen at kende, men der er en klar pointe i, at de IKKE medbringer en skoletaske.

Deres første skoledag er 5. august, og det markeres, som vi kender det.

Jeg er spændt på den samlede evaluering her til sommer, men Line og Pernille er gået til opgaven med stort engagement og gå-på-mod, og det har været en fornøjelse af se børnene trives i den nye ramme.

Andet

Andre områder, som vi har arbejdet med, og som jeg bare lige vil nævne er

Vester Skerninge Friskole

Dannelse med appetit på liv og læring

- videreudviklingen af støtte- og specialundervisningsbehovene,
- rutinerne omkring vurdering af arbejdsmiljøet på skolen
- samt skolens engagement i lokaludviklingen gennem Forum5762.

Coronatiden

Dette skoleår vil nok med historiske briller bliver husket allermest for en meget, meget lille størrelse med en meget, meget stor effekt – en Coronavirus.

Esben har i bestyrelsens beretning været ind på en del detaljer, men jeg vil gerne supplere med nogle perspektiver her i ledelsesberetningen.

Hvis sejleranalogien skal fortsættes, så er der ingen tvivl om, at Corona-virusen rejste sig som en storm og rev noget i roret på det gode skib.

Horisonten derude forsvandt med ét, og bølgerne rejste sig.

Gennem Corona-tidens flere faser med fjernundervisning og trinvis tilbagevenden til skolen har det været afgørende for vores fokus, at vi ikke lod os slå omkuld af søgang. Derfor har to centrale spørgsmål været de selvvalgte sten i skoen, der skulle drive processen:

1. Hvordan skaber vi en skolehverdag for elever, forældre og ansatte, der er baseret på tryghed og skolens værdigrundlag - og ikke frygten for at blive syg?
2. Hvordan laver vi en skole, som har et setup og indhold, så vores tillidskultur ikke lider skade undervejs og efterfølgende?

Således har de seneste måneder faktisk været en slags trykprøve på vores samlede skolefællesskabs robusthed.

Selv vi endnu ikke helt i smult vande igen, er det min bedste opfattelse, at Coronaskolen med skarpt opdelte klasser og personale, har efterladt netop det rum inden for klasserne, hvor der ikke blot kunne laves "nødundervisning", men også lægges nye lag på, som vi eller ikke ville have haft mulighed for.

Jeg vil således gerne takke forældrene for den grundlæggende tillid, som der er vist os, der har skullet omtænke skolen. Dels ved at stille nysgerrige spørgsmål undervejs i processen, men helt konkret ved at sende deres børn tilbage i den fysiske skole.

Hvis ledelsen er kaptajnerne, er bestyrelsen skibsredderne, og I har udvist stor lyst og evne til at understøtte ikke blot vores arbejde, men holde kursen i stormen. Det har krævet ekstra mødeaktivitet og nye indsigter, og der skal lyde en tak herfra for samarbejdet.

Også herfra skal der lyde en stor tak og ros til skibets mandskab – alle de ansatte, der på hver deres områder har ydet en helt ekstraordinær indsats for at få gennemtænkt og realiseret fasernes setup – også selv om de kom med meget kort varsel.

På sin helt egen og lidt underlige måde sidder jeg lige nu tilbage med en oplevelse af, at vi som

et samlet skolefællesskab faktisk er kommet igennem stormvejret styrket.

Det lokale ansvar, som er kendetegnet med vores skoleform, og som man gennem mange år har anstrengt sig på at fratage folkeskolerne gennem centralstyring, har vist sig stærkt og godt.

Vi kan på den måde kun være tilfredse med, at en af diskussionerne i skoleverdenen her på den spæde bagkant af corona-tiden netop er, om ikke tilliden til, at der på det helt lokale niveau kan tages gode, ansvarlige og relevante beslutninger – sagt med andre ord: VI SKAL LAVE DEN BEDSTE SKOLE, VI KAN FINDE PÅ.

Et blik fremad

Det indlysende spørgsmål er, hvad vi her på skolen lærte om god skole gennem coronatiden. Noget vil blive mere åbenlyst, når vi kommer endnu mere på afstand, men allerede fra næste skoleår implementerer vi følgende:

1. Indskolingensklasserne centrerer i endnu højere grad omkring få lærere og pædagoger, så der kommer færre skift igennem skoledagen. Lærerne i klassen varetager således flere fag, men kan selv tilrettelægge tiden med klassen, så det passer bedre med klassens rytmer.
2. I mellemtrinnet og overbygningen bliver hver onsdag i normaluger til HELE FAGDAGE, hvor faglærerne på skift kan råde over en hel skoledag og videreudvikle på de erfaringer med fx udeskole, som vi har skullet øve os i. Desuden ved jeg også, at overbygningsteamet leger med at indlægge nogle fagdage, hvor der arbejdes hjemmefra ud fra de erfaringer, som blev lavet gennem fjernundervisningen.

Her ifm. evalueringsmøderne omkring sommerferien er jeg sikker på, at hele ting fra corona-tiden vil blive vendt og drejet. Fx:

1. Skal klokken blive ved med at diktere pausetiden?
2. Skal klasserne nogle dage holde pause inden for afgrænsede områder?
3. Bør forældre aflevere børn uden for til lærere, der står klar i døren?

Ud over dette skal vi have sat skub i de udviklingsområder, som vi har udvalgt for de kommende 3 år og som Erla kom ind på bestyrelsens beretning, og det er jeg helt sikker på, vi vil høre meget mere til i løbet af det næste års tid.

Samlet set er det således min bedste vurdering, at Vester Skerninge Friskole igen har vist sig at være et godt og solidt skib med fast køl og en stående rig, hvor vi igen sammen har vist, at vi kan sætte en passende sejlføring efter forholdene.

Men først og fremmest har vi vist, at vi holder øje med tilstanden ombord lige nu, mens vi skuer ud mod de fjerne horisonter – med appetit på netop liv og læring.

Thomas Visby

- Skoleleder

- Vester Skerninge Friskole